

Polarnode Keminmaa Oy
Erottajankatu 7
00130 Helsinki

Sarvenmaan datakeskus, Keminmaa, Tornio

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Yhteysviranomaisen hankkeesta vastaavalle antama lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 18 §:ään.

Arviointimenettelyn yhteysviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirastoon.

1 Hanketiedot

1.1 Hankkeen perustiedot

Sarvenmaan datakeskus, Keminmaa, Tornio.

Hankkeesta vastaava on Polarnode Keminmaa Oy. Hankkeesta vastaavan konsulttina ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on toiminut FCG Rakennettu ympäristö Oy.

1.2 Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

Polarnode Keminmaa Oy:n suunnittelema datakeskushanke sijoittuu Keminmaan kunnan länsiosaan noin 11 kilometriä kunnan keskustaajamasta pohjoiseen. Hankkeen sähkönsiirtoyhteydet sijoittuvat lisäksi Tornion kaupungin alueelle.

Noin 110 hehtaarin laajuiselle alueelle suunnitellaan enintään 11 datakeskusrakennusta. Datakeskuksen varavoimageneraattoreiden yhteenlaskettu polttoaineteho ylittää 300 MW. Varavoimageneraattoreilla tuotetaan sähköä datakeskuksen toiminnoille, mikäli alueen sähköjärjestelmissä tapahtuu häiriöitä tai alueella ilmenee äkillisiä sähkökatkoksia. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella 400 kV voimajohdolla, jonka liittymispiste on Tornion kaupungin alueella sijaitsevalla Viitajärven sähköasemalla. Sähkönsiirtoa tarkastellaan kahdessa rakentamistavaltaan ja linjaukseltaan osin eroavassa vaihtoehdossa SVE 1 ja SVE 2.

YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavia vaihtoehtoja:

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Tuotantoalueelle rakennetaan enintään 11 datakeskusrakennusta. Datakeskusalueen huipputehontarve on noin 1000 megawattia.

Sähkönsiirto

- SVE1: Hankkeessa rakennetaan Viitajärven sähköasemalta tuotantoalueelle noin 1,9 kilometriä pitkä 400 kilovoltin voimajohto, joka sijoittuu nykyisten 400 kilovoltin voimajohtojen rinnalle samaan maastokäytävään. Sähkönsiirto rakennetaan osin ilmajohtona ja osin maakaapelina. Tuotantoalueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapeleilla.
- SVE2: Hankkeessa rakennetaan Viitajärven sähköasemalta tuotantoalueelle noin 2 kilometriä pitkä 400 kilovoltin voimajohto, joka sijoittuu osittain nykyisten 400 kilovoltin voimajohtojen rinnalle samaan maastokäytävään. Sähkönsiirto rakennetaan kokonaan maakaapelina. Tuotantoalueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapeleilla.

Tarkempi kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista on esitetty arviointiohjelmassa.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely

2.1 Arviointimenettelyn soveltaminen

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-lain liitteen 1 kohdan 7a perusteella.

2.2 Ennakkoneuvottelu sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja muiden menettelyiden yhteensovittaminen

Yhteysviranomainen on järjestänyt YVA-lain 8 §:ssä tarkoitetun ennakkoneuvottelun 1.6.2026, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat seuraavat tahot: Keminmaan kunta, Tornion kaupunki, Tornionlaakson museo, Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta, Lupa- ja valvontavirasto, Polarnode Keminmaa Oy, FCG

Asemakaavoitus

Datakeskusten sijoittamisalueelle ollaan laatimassa alueidenkäyttölain (AKL) 50 §:n mukaista asemakaavaa. Datakeskusalueelle laadittavan Sarvenmaan datakeskuksen asemakaavan vireilletulosta on kuulutettu 9.6.2026. Kaavoituksesta vastaa Keminmaan kunta. Arviointiohjelmassa on kuvattu kaavoitusmenettelyn ja YVA-menettelyn aikataulu. Menettelyt toteutetaan toisistaan erillisinä, mutta on aikataulullisesti sovitettu yhteen. Arviointiohjelman mukaan asemakaavaluonnos laaditaan syksyllä 2026.

Natura-arviointi

Hankkeesta tai suunnitelmasta vastaavan on pohdittava luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaisen Natura-arvioinnin tarpeellisuutta aina, kun toiminnalla voi olla yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittäviä vaikutuksia Natura 2000-alueen suojeluperusteisiin. Natura-arvioinnin tarve tulee siten selvittää kaikille niille Natura-alueille, joihin vaikutuksia voi kohdistua. Yhteysviranomainen toteaa, että

hankkeen arviointiohjelman liitteenä on toimitettu Natura-arvioinnin tarpeen selvitys koskien Kusiaiskorpi, Palo-Isokummun jänkä, Alkumaa (SAC, FI1301903) Natura-aluetta.

2.3 Arviointiohjelman vireilletulo

Arviointiohjelma on tullut vireille 2.7.2026, kun hankkeesta vastaava on toimittanut Lupa- ja valvontavirastoon Sarvenmaan datakeskushanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

2.4 Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä pidosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 12.8.–14.9.2026. Kuulutus julkaistiin Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla www.lvvi.fi/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot. Tieto kuulutuksesta lähetettiin Keminmaan kunnalle ja Tornion kaupungille julkaistavaksi kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen tiedotettiin Lapin Kansa ja Lounais-Lappi lehdissä 12.8.2026 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana:

- Ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa www.ymparisto.fi/sarvenmaan-datakeskus-YVA
- Keminmaan kunnanvirastossa
- Keminmaan kunnankirjastossa
- Tornion kaupungintalolla ja
- Tornion kaupunginkirjastossa

Arviointiohjelman esittelytilaisuus järjestettiin Keminmaan kunnanvirastolla 20.8.2026. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä.

3 Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomainen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta sekä muilta viranomaisilta ja niitä vastaavilta tahoilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 9 lausuntoa ja yksi mielipide. Lausunnon antoivat seuraavat viranomaiset ja vastaavat tahot: Fingrid Oyj, Geologian tutkimuskeskus, Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta, Lapin hyvinvointialue Lapin pelastuslaitos, Lapin liitto, Luonnonvarakeskus, Tornionlaakson museo, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä Keminmaan kunta. Mielipiteen antoi Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys lausuntojen ja mielipiteen keskeisestä sisällöstä. Lausuntopyyntö ja lausunnot löytyvät kokonaisuudessaan

osoitteesta www.ymparisto.fi/sarvenmaan-datakeskus-YVA. Verkkopalvelussa julkaistuja lausuntoja on poistettu henkilötiedoiksi katsotut sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n mukaiset tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Yleistä

Lausunnoissa tuotiin esiin hankkeen jatkokäsittelyihin liittyviä viranomaisohjeita sekä arviointiohjelman lähtötietoihin liittyviä täsmennyksiä. Lisäksi lausunnoissa esitettiin huomioita arviointiohjelmassa esitettyihin alueellisia suunnitelmia, strategioita ja kaavahankkeita koskeviin tietoihin, liittyen muun muassa niiden ajantasaisuuteen, hyväksymisajankohtiin ja oikeudelliseen tilanteeseen.

Vaikutukset luontoon

Lausunnoissa painotetaan luonnon monimuotoisuuden, kasvillisuuden, eläimistön ja ekologisten yhteyksien perusteellista tarkastelua ja vaikutusten arviointia. Luonnonvarakeskuksen mukaan suunnitellut luontoselvitykset muodostavat hyvän lähtökohdan arvioinnille, mutta erityistä huomiota tulee kiinnittää Viitajärven pohjoispuolisten suoalueiden luontoarvoihin, mahdollisiin uhanalaisiin luontotyypeihin sekä arvokkaaseen lajistoon. Lausunnoissa korostetaan myös, että laaja maankäytön muutos voi aiheuttaa elinympäristöjen pirstoutumista ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä, minkä vuoksi vaikutukset tulee arvioida yksityiskohtaisesti.

Luonnonvarakeskus pitää linnustovaikutusten arviointia tärkeänä ja katsoo, että suunnitellut selvitykset antavat hyvän perustan arvioinnille. Lausunnossa suositellaan Meri-Lapin lintuyhdistyksen kuulemista petolintuhavaintojen selvittämiseksi. Lisäksi Luonnonvarakeskus toteaa, että metsäkanalintujen soidinpaikkojen selvittäminen useampana vuonna antaisi luotettavamman kuvan alueen merkityksestä linnustolle kuin yhden vuoden aineisto. Geologian tutkimuskeskus viittaa happamien sulfaattimaiden mahdollisiin vaikutuksiin, mukaan lukien vaikutukset harjus- ja lohikannoille.

Vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen

Keminmaan kunta pitää tärkeänä, että datakeskushankkeen toteutus sovitetaan yhteen kunnan maankäytön suunnittelun kanssa. Lapin liitto korostaa hankkeen vaikutusten arviointia suhteessa maakuntakaavaan, energia- ja liikenneverkkoihin sekä vireillä olevaan maakuntakaavatyöhön.

Vaikutukset maisemaan, kulttuuriympäristöön ja -perintöön

Tornionlaakson museo katsoo, että maisema- ja kulttuuriympäristövaikutuksia tulee tarkastella arviointiohjelmassa esitettyä laajemmin. Museon mukaan metsäalueen muuttuminen laajaksi rakennetuksi datakeskusalueeksi aiheuttaa paikallisen maiseman muutoksen. Museo korostaa myös yhteisvaikutusten huomiointia muiden hankkeiden kanssa.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Tornionlaakson museo pitää tärkeänä ajantasaisen inventoinnin tekemistä ja toteaa, että vaikutusten merkittävyyttä voidaan arvioida lopullisesti vasta inventoinnin valmistuttua. Lisäksi museo nostaa esiin mahdollisen muinaismuistolain mukaisen kajoamisluvan tarpeen. Museo pitää tärkeänä, että mahdolliset kulttuuriperintöön liittyvät lupa-asiat tunnistetaan jatkosuunnittelussa.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Keminmaan kunta pitää erityisen tärkeänä pinta- ja hulevesivaikutusten huolellista arviointia. Laajan rakennetun alueen arvioidaan muuttavan merkittävästi luonnollista vedenkiertoa, minkä vuoksi hulevesien viivyttämiseen, puhdistamiseen ja hallittuun johtamiseen tulee esittää konkreettiset ratkaisut. Kunta korostaa, ettei hankkeesta saa aiheutua haitallisia muutoksia alapuolisten vesistöjen vedenlaatuun, virtaamiin tai tulvariskeihin. Geologian tutkimuskeskus nostaa esiin happamien sulfaattimaiden mahdolliset vaikutukset valumavesien happamuuteen ja metallipitoisuuksiin sekä edelleen Kaakamajoen vedenlaatuun.

Pohjavesivaikutukset nousevat lausunnoissa yhdeksi keskeisimmistä tarkasteltavista kokonaisuuksista. Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta korostaa, että hankkeen läheisyydessä sijaitsevat tärkeät pohjavesialueet, vedenottamot sekä yksityiset talousvesikaivot tulee huomioida suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Rakentamisen aikana tulee kiinnittää erityistä huomiota kaivantoihin, pohjaveden pinnankorkeuteen, virtaussuuntiin sekä maa-ainesten käsittelyyn. Geologian tutkimuskeskus toteaa, että arviointiohjelmassa pohjavesiriskit on tunnistettu asianmukaisesti ja että pohjavesivaikutukset on perustellusti nostettu merkittävien vaikutusten joukkoon.

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Geologian tutkimuskeskus toteaa, että hankealueella ei ole tunnettuja mineraaliesiintymiä tai kaivosvarauksia, joihin hankkeella arvioitaisiin olevan merkittäviä vaikutuksia. Tutkimuskeskus kiinnittää kuitenkin huomiota alueella todennäköisesti esiintyviin happamiin sulfaattimaihin, joiden tunnistaminen ja asianmukainen käsittely ennen rakentamista on tärkeää. Lausunnossa korostetaan sulfidipitoisten maiden hapettumisen ehkäisemistä, kaivettujen massojen asianmukaista käsittelyä sekä lisätutkimusten tekemistä rakennettavuusselvitysten yhteydessä.

Geologian tutkimuskeskus nostaa esiin myös turvemaiden ja turvekerrosten paksuuden selvittämisen tarpeen rakennettavuuden näkökulmasta. Lisäksi lausunnossa todetaan, että noin kahden kilometrin etäisyydellä sijaitsevan Kalkkimaan dolomiittikalkkilouhoksen toiminnasta aiheutuvan tärinän mahdolliset vaikutukset datakeskuksen toimintaan tulee huomioida suunnittelussa.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja turvallisuuteen

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta korostaa riittävien suojaetäisyyksien säilyttämistä asuin- ja lomarakennuksiin melu- ja valohaittojen ehkäisemiseksi. Keminmaan kunta pitää

tärkeänä meluvaikutusten arviointia sekä normaalitilanteissa, että huolto- ja häiriö-tilanteissa, mukaan lukien yöaikaiset vaikutukset. Geologian tutkimuskeskus nostaa lisäksi esiin kallion louhimisesta mahdollisesti aiheutuvan värinän. Lausunnoissa korostuvat myös rakentamisen aikaisen raskaan liikenteen vaikutukset tieverkkoon, liikenneturvallisuuteen ja lähialueen asutukseen.

Keminmaan kunta korostaa turvallisuuskäsitteiden huomioimista erityisesti varavoimajärjestelmien, polttoaineiden varastoinnin sekä poikkeus- ja onnettomuustilanteisiin varautumisen osalta. Lapin pelastuslaitoksella ei ollut huomautettavaa arviointiohjelmasta, mutta se ilmoittaa antavansa myöhemmässä vaiheessa lausunnon rakenteellisesta paloturvallisuudesta.

Vaikutukset ilmastoon ja ilmanlaatuun

Keminmaan kunta korostaa erityisesti varavoimageneraattoreiden päästöjen ja ilmanlaatuvaikutusten arviointia. Arvioinnissa tulee tarkastella sekä normaaleja testaus- ja huoltotilanteita että mahdollisia pitkäkestoisia häiriötilanteita. Kunta pitää tärkeänä myös polttoaineiden varastointiin liittyvien ympäristö- ja turvallisuusriskien arviointia. Lisäksi lausunnoissa nostetaan esiin datakeskuksen hukkalämmön hyödyntäminen, jolla voi olla merkittäviä myönteisiä vaikutuksia energiatehokkuuteen ja alueelliseen energiatalouteen.

Yhteisvaikutukset

Keminmaan kunta, Lapin liitto, Tornionlaakson museo ja Luonnonvarakeskus pitävät yhteisvaikutusten arviointia erittäin tärkeänä. Lausunnoissa korostetaan, että hanketta tulee tarkastella suhteessa muihin alueen energia-, teollisuus-, datakeskus- ja sähkönsiirtohankkeisiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhteisvaikutuksiin luonnonympäristön, vesitalouden, maiseman, liikenteen, energiankulutuksen ja sähkönsiirron näkökulmista. Luonnonvarakeskus nostaa esiin myös Mykänmaan datakeskushankkeen kanssa muodostuvat yhteisvaikutukset.

Yhteenveto mielipiteistä

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry tuo mielipiteessään esiin, että arviointiohjelmasta puuttuu useita ympäristövaikutusten arvioinnin kannalta olennaisia lähtötietoja, kuten datakeskuksen sähkönkulutus, tarvittavat maa- ja kiviainemäärät, rakennusvaiheen ympäristöhaittojen kesto, jäähdytys- ja jätevesiratkaisut, varastoitavat ja käytettävät kemikaalimäärät sekä laitoksen hukkalämmön hyödyntäminen. Lisäksi hankkeen sijoittumista luonnontilaiselle alueelle rakennettujen tai muuten muuttuneiden teollisuusalueiden sijaan tulee perustella.

SLL Lapin piiri ry katsoo, että luontoselvitysten laajuutta ja yhteisvaikutuksien arviointia muiden hankkeiden kanssa tulee tarkentaa. Mielipiteessä korostetaan happamien sulfaattimaiden, louhinnan, maa-ainesten käsittelyn sekä pinta- ja pohjavesivaikutusten selvittämistä. Erityisenä huolena ovat vesistöihin ja pohjavesiin kohdistuvat riskit sekä puutteellisesti kuvattu jätevesien ja hulevesien hallinta.

Mielipiteessä katsotaan, että datakeskuksen sähkönkulutuksesta, ilmastovaikutuksista, kulutusjoustosta ja hukkalämmön hyödyntämisestä ei esitetä riittäviä tietoja vaikutusten arvioimiseksi. Lisäksi todetaan, että arvioinnin tulee kattaa hankkeen koko elinkaari. Hankkeen maisema-, kulttuuriympäristö- ja virkistysmahdollisuuksiin kohdistuvien vaikutusten arviointia pidetään puutteellisina.

4 Yhteysviranomaisen kannanotto arviointiohjelman laajuudesta ja tarkkuudesta sekä ohjeet arviointiselostuksen laadintaan

4.1 Arvioinnin laajuus ja tarkkuus

Sarvenmaan datakeskushankkeen arviointiohjelma täyttää sille YVA-lain 16 §:ssä ja YVA-asetuksen (277/2017) 3 §:ssä asetetut sisältö- ja laatuvaatimukset. Arviointiohjelma on johdonmukainen kokonaisuus, jonka perusteella saa riittävän käsityksen suunniteltavasta hankkeesta, vaikutusalueen ympäristön nykytilasta sekä suunnitellusta ympäristövaikutusten arvioinnista.

Yhteysviranomainen toteaa, että ympäristövaikutusten arvioinnissa ja suunnitelluissa selvityksissä tulee tunnistaa erityisesti hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Ympäristövaikutusten arvioinneissa pääpaino tulee olla todennäköisesti merkittävissä ympäristövaikutuksissa. Lisäksi merkittävyydeltään epävarmoja vaikutuksia tulee tarkastella siinä laajuudessa, että niiden merkittävyys voidaan perustella. Ennalta tai arvioinnin kuluessa vähäiseksi todettavat vaikutukset voidaan rajata tarkemman vaikutusarvioinnin ulkopuolelle ja perustella tehty valinta arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelmassa on arvioitu, että vaikutukset, joihin kohdistuu merkittäviä kielteisiä vaikutuksia, tai joiden arviointiin liittyy epävarmuutta, ovat vaikutukset kasvillisuuteen ja arvokkaisiin luontokohteisiin, linnustoon ja eläimistöön, pinta- ja pohjavesiin, maankäyttöön, meluun ja ilmanlaatuun, ilmastoon, luonnonvarojen hyödyntämiseen, liikenteeseen ja ihmisiin sekä yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

Yhteysviranomainen yhtyy pääosin arviointiohjelmassa esitettyyn näkemykseen arviointien kohdentamisesta, mutta esittää joidenkin vaikutusten kohdalla tarkennuksia arvioinnin kohdentamiseen ja rajaamiseen. Yhteysviranomainen katsoo, että pohjavesiin, maa- ja kallioperään, luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä maisemaan, kulttuuriympäristöön ja -perintöön kohdistuvien vaikutusten merkittävyys on epävarma ja niiden nykytilaa tulee selvittää ja niihin kohdistuvia vaikutuksia arvioida siinä laajuudessa, että merkittävyydestä voidaan varmistua. Hankkeen seurauksena lisääntyvän liikenteen vaikutustarkastelu voidaan rajata ihmisten elinolosuhteisiin, turvallisuuteen ja viihtyvyyteen kohdistuviin vaikutuksiin.

Lisäksi yhteysviranomainen toteaa, että vaikutukset elinkeinoihin eivät ole suoraan YVA-laissa tarkoitettuja ympäristövaikutuksia. Vaikutuksia elinkeinoihin ja elinkeinorakenteeseen tulee huomioida lähinnä siltä osin, kun hanke vaikuttaa ihmisten elinoloihin alueella.

Yhteysviranomaisen katsoo hyväksi toimintatavaksi arvioida erikseen rakentamisen aikaiset ja toiminnan aikaiset vaikutukset, sillä ne poikkeavat toisistaan muun muassa ajalliselta kestoaltaan. Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointi voidaan toteuttaa arviointiohjelmassa esitetyn mukaisesti, mutta esittää vaikutusten arvioinnin suunnitelmaan joitain täsmennyksiä.

Arviointiohjelmassa on esitetty hankkeen vaikutusalueelle sijoittuvia muita hankkeita, joiden osalta esitetään yhteisvaikutusten arviointia. Yhteysviranomaisen toteaa, että kuvauksesta puuttuu Tornion kaupungin puolelle sijoittuvia luvitettuja energiavarastoja. Hankkeen yhteisvaikutukset tulee arvioida vaikutusalueella sijaitsevien olemassa olevien ja luvitettujen voimajohtojen, sähköasemien ja energiavarastojen kanssa siltä osin, kuin samantyyppiset vaikutukset kohdistuvat samalle vaikutusalueelle. Yhteysviranomaisen suosittelee yhteisvaikutusten arviointia myös eri suunnittelutilanteissa olevien hankkeiden kanssa ja tarvittaessa päivittämään tilannetta arviointiselostukseen. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että hankkeen kanssa samalla vaikutusalueella vireillä olevat useat maankäyttöä muuttavat ja luontoarvoja sekä asuinviihtyvyyttä mahdollisesti kuormittavat hankkeet ovat osa seudun suunnittelutilanteen nykytilakuvasta ja tilanne on syytä tuoda arviointiselostuksessa kattavasti esille.

Jos jonkin vaikutustyyppin osalta esitetään lieventämistoimia, tulee vaikutuksen merkittävyys arvioida ja kuvata selostuksessa ilman kyseisiä toimia ja niiden kanssa. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että lieventämistoimien tulee olla toteuttamiskelpoisia ja riittävän suunniteltuja, jotta niihin on mahdollista sitoutua hankkeen haitallisten vaikutusten lieventämiseksi hankkeen jatkosuunnittelussa, lupamenettelyjen ja toteuttamisvaiheen aikana.

Arviointiohjelman mukaan vaikutusten merkittävyyden määrittämisessä on tarkoitus hyödyntää IMPERIA-menetelmää soveltuvin osin. Yhteysviranomaisen katsoo tämän asianmukaiseksi, sillä kyse on vakiintuneesta menetelmästä ympäristövaikutusten arvioinnissa. Merkittävyyden arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös IMPERIA-hanketta uudempien oppaiden ja julkaisujen ohjeet vaikutusten merkittävyyden arvioimiseen. Yhteysviranomaisen korostaa, että vaikutusten arvioinnissa tulee kuvata ensin vaikutusmekanismit, vaikutukset ja niiden perusteella vaikutusten merkittävyys. Vaikutusten merkittävyyden päättelyketjujen kuvausten tulee olla johdonmukaiset ja perustellut.

4.2 Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen sijainti, tarkoitus ja tekninen kuvaus on esitetty arviointiohjelmavaiheeseen nähden pääosin riittävästi. Myös hankkeen edellyttämät rakentamistoimet on kuvattu pääosin riittävällä tasolla. Arviointiohjelmassa on esitetty datakeskusalueen sijainti, mutta ei toimintojen sijoittumista laitosalueen sisällä. Hankkeen varavoimalaitosten enimmäistehosta on kerrottu vain, että se ylittää merkittävästi 300 MW. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen varavoiman enimmäispolttolaitteiden tulee esittää arviointiselostuksessa. Myös datakeskusten sähkönkulutus, hukkalämmön hyödyntäminen, hankkeen rakentamisessa tapahtuvat

louhinta- ja maa-ainesten kaivuvmäärät, massanvaihtomäärät, hulevesisuunnitelmat, rakentamisen ja toiminnan aikana varastoitavien polttoaineiden määrät sekä arvio lisääntyvistä liikennemääristä tulee esittää selostuksessa. Arviointiohjelman mukaan jätevedet on alustavasti suunniteltu johdettavaksi kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle. Mikäli hankkeen jatkosuunnittelussa todetaan tarvetta jätevesien muunlaiselle käsittelylle, tulee muiden käsittelymenetelmien ympäristövaikutuksia kuvata arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelman mukaan varavoimageneraattoreiden teho ja lukumäärä tarkentuvat vasta suunnittelun edetessä. Yhteysviranomaisen katsoo, että tämä tieto ei ole riittävää vaikutusarvioinnin lähtökohdaksi. Arviointiselostuksessa tulee esittää generaattorien enimmäislukumäärä, sähkö- ja polttoainetehto, sijoittuminen, kuormitusasteet, päästö- ja äänitehotasot, savukaasuparametrit, piippujen mitoitus ja sijainti sekä koekäyttöjen kesto, määrä ja samanaikaisuus. Myös jäähdytys- ja ilmanvaihtolaitteiden määrät, sijoittuminen ja melupäästötiedot tulee esittää. Mikäli hankkeen suunnittelu tarkentuu täsmällisten tietojen ilmoittamisen kannalta riittävästi vasta myöhemmissä suunnitteluvaiheissa, tulee vaikutusarvioinnin lähtötietoina käyttää todennäköisimpiä käytössä olevia ratkaisuja.

Hankkeen sähkönsiirron rakenteista uuden voimajohdon ja maakaapeleiden sijoittamisen periaate ja tilantarve sekä olemassa olevien voimajohtojen rinnalle tulevan voimajohdon rakennusperiaate ja tilantarve on kuvattu arviointiohjelmassa suppeasti ja kuvausta tulee tarkentaa arviointiselostukseen. Yhteysviranomaisen katsoo, että myös voimajohdon pylväsrakenteen perustamistapa sekä pylväsväli ja -korkeus tulee kuvata sanallisesti ja periaatekuvalla arviointiselostuksessa.

Vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa esitetyn vaihtoehdon VE 1 mukaan hankkeessa suunnitellaan enimmillään 11 datakeskusrakennuksen rakentamista. Yhteysviranomaisen suosittelee tarkastelemaan arviointimenettelyssä myös suppeampaa hankevaihtoehtoa. Vaihtoehtojen vertailu antaa paremman mahdollisuuden tarkastella arvioitavien ympäristövaikutusten muodostumista ja arvioinnin kohdentamista.

4.3 Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Ympäristön nykytila ja vaikutusalueen tunnistaminen

Yhteysviranomaisen toteaa, että ympäristön nykytila ja eri vaikutusluokkien arvioinnissa käytettäväksi suunnitellut menetelmät on kuvattu arviointiohjelmassa pääosin riittävällä tavalla. Seuraavat yhteysviranomaisen huomioidut ja täsmennykset tulee kuitenkin huomioida arviointiselostusta laadittaessa. Yhteysviranomaisen kehottaa tutustumaan huolellisesti annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin ja huomioimaan niiden sisältö arvioinnissa tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulee perustua ajantasaiseen aineistoon.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelmassa esitetyt vaikutusalueiden rajaukset vaikutustyypeittäin ovat pääosin asianmukaiset. Linnuston ja muun eläimistön osalta myös hankkeesta aiheutuvat mahdolliset este- ja karkotusvaikutukset tulee tunnistaa arvioinneissa.

Vaikutukset luontoarvoihin ja lajistoon

Yhteysviranomaisen toteaa, että luontoselvitykset tulee tehdä Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle (ns. LUOPAS-opas, Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023) mukaisesti. Selvityksissä tulee kiinnittää huomiota eri lajiryhmien oikea-aikaiseen selvittämiseen ja selvitysalueelta tehdyt lajihavainnot tulee tallentaa laji.fi-järjestelmään.

Arviointiohjelmassa kuvataan alueen luonnonympäristön nykytilaa tausta-aineistojen pohjalta. Luontoselvityksissä käytettävät menetelmät on esitetty melko yleisellä tasolla, vaikka suuresta osasta selvityksiä maastotyöt on arviointiohjelman mukaan jo tehty. Tulokset esitetään kuvattavaksi vasta arviointiselostuksen yhteydessä, mitä yhteysviranomaisen pitää oikeana toimintatapana. Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa, että arviointiohjelmassa olisi tullut kuvata jo tehtyjen luontoselvitysten toteutus käytettyjen menetelmien, selvitysalueiden ja muiden arviointitapojen osalta, jolloin yhteysviranomaisen olisi voinut ottaa kantaa niiden riittävyyteen ja laatuun. Yhteysviranomaisen korostaa, että hankkeen vaikutusalueen nykytilan riittävän kattava selvittäminen on välttämätöntä, jotta luontovaikutukset ja vaikutusten merkittävyys voidaan arvioida luotettavasti. Luontoselvitysten tulee kattaa hankkeen koko vaikutusalue, jota määritettäessä tulee huomioida myös hankkeen mahdollisten melu- ja lämpövaikutusten leviäminen.

Luontoselvitysten laadinnassa tulee kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että maastokartoitukset tehdään oikea-aikaisesti ja soveltuvilla menetelmillä, ja että kartoitukset kohdennetaan oikeille alueille ja niiden tekoon varataan riittävästi aikaa. Selvitysraporteista on syytä käydä ilmi maastokartoitusalueet, kartoitusreitit, kartoitusajankohdat sekä eläinten osalta tarkkailun havainnointipaikat, tarkkailuun käytetty aika (ml. kellonajat) sekä säätila. Edellä mainitut asiat on hyvä esittää kartoilla. Myös mahdolliset selvitysten epävarmuustekijät on syytä nostaa raporteissa selkeästi esille. Samalla tulee ottaa huomioon, että osa kartoituksen kohteina olevista lajeista voi olla sensitiivisiä, eli niiden lajitietoaineisto on salassa pidettävää tietoa. Näitä lajeja koskevat selvitykset suositellaan esittämään erillisissä viranomaiskäyttöön tarkoitetuissa raporteissa, joiden olemassaolosta tulee olla maininta julkisissa selvityksissä ja arviointiselostuksessa. Asiassa tulee huomioida, että salassa pidettäväksi ei laiteta tietoja, joille ei ole salausperustetta.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin

Kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventointien osalta yhteysviranomaisen korostaa, että hankealue sijoittuu Lapin kolmion (3 c) kasvillisuusvyöhykkeelle. Alueella voi siten esiintyä paikoin kalkkivaikutusta ja sen mukaisesti vaateliaampaa lajistoa, joista osa on uhanalaisia, rauhoitettuja ja/tai luontodirektiivin liitteen IV (b) mukaisia lajeja. Luontotyyppi-inventoinneissa on syytä huomioida myös luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisten kalkkikallioiden sekä 65 §:n serpentiiniluontotyyppien esiintymisen mahdollisuus. Tällaisten vaativien luontotyyppien osalta on syytä varmistaa luontoselvityksiin käytössä oleva riittävä osaaminen.

Hankealueen läheisyydestä on olemassa havaintoja luonnonsuojelulain (9/2023) 74 §:n nojalla rauhoitetusta kasvilajista, joka kuuluu myös luontodirektiivin liitteen IV (b) tiukasti suojeltuihin lajeihin. Yhteysviranomaisen katsoo, että selvityksissä tulee tarkistaa tiedossa olevien esiintymien tila sekä tunnistaa elinympäristöt, joissa kyseistä lajia voi mahdollisesti esiintyä. Arviointiselostuksessa on syytä tarkastella hankkeen aiheuttamia vaikutuksia lajin esiintymisiin ja elinympäristöihin huomioiden myös välilliset vaikutukset, kuten hydrologiset olosuhteet ja varjostuksen muutokset.

Vaikutukset linnustoon

Arviointiohjelman mukaan hankealueella tehdään tavanomaisen pesimälinnustoselvityksen lisäksi koppelo- ja päiväpetolintuselvitys. Yhteysviranomaisen kiinnittää huomiota siihen, että esitetty koppeloselvitys ei noudata kyseiselle lajiryhmälle yleisesti käytettyä ja soveltuvaksi todettua kartoitusmenetelmää. Yhteysviranomaisen pitää ohjelmassa mainittua erillistä soidinpaiikkaselvitystä tarpeellisena.

Yhteysviranomaisen kiinnittää huomiota siihen, että alue on tunnistettu potentiaalisesti elinympäristöksi eri pöllölajeille, mutta hankkeen yhteydessä ei silti ole esitetty tehtäväksi pöllöselvitystä. Mikäli hankkeella voi olla mahdollisesti merkittäviä vaikutuksia kyseiseen lajiryhmään, tulee niiden esiintyminen alueella selvittää asianmukaisin selvityksin.

Yhteysviranomaisen katsoo, että päiväpetolintu- ja pesimälintuselvityksessä tulee kiinnittää erityistä huomiota toistuvasti samaa pesää käyttävien lintulajien pesäpaikkojen paikantamiseen, sillä niiden pesän vahingoittaminen on luonnonsuojelulain 70 §:n nojalla kiellettyä myös lisääntymiskauden ulkopuolella.

Muu eläimistö

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että ohjelmassa ei ole lainkaan käsitelty luhtakultasiiven esiintymispotentiaalia alueella. Laji lukeutuu luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin ja on luonnonsuojelulailla erityisesti suojeltu laji, jota esiintyy Keminmaan ja Tornion alueilla. Yhteysviranomaisen katsoo, että lajin esiintymistä hankkeen vaikutusalueella on syytä tarkastella vähintään asiantuntija-arvioina. Mikäli alueelta tunnistetaan potentiaalisia luhtakultasiiven elinympäristöjä, voi olla syytä toteuttaa myös tarkempia kartoituksia.

Hankealue ympäristöineen on kaikkien neljän suurpetolajin potentiaalista esiintymisalueita. Yhteysviranomaisen toteaa, että etenkin luontodirektiivin liitteen IV (a) mukaisiin lajeihin kuuluvien ilveksen ja karhun osalta on syytä tarkastella hankkeen vaikutuksia suhteessa luonnonsuojelulain 78 §:n säännöksiin. Suurpetojen osalta yhteysviranomaisen suosittelee hyödyntämään muiden selvitysten ohella Luonnonvarakeskuksen viimeisimpiä virallisia lajikohtaisia kanta-arvioita, avointa paikkatietopalvelua sekä muita mahdollisesti saatavilla olevia aineistoja, kuten metsästysseurojen haastatteluja, laajemmin hankkeen vaikutusalueelta.

Yhteysviranomaisen toteaa, että viereisen Mykänmaan datakeskushankkeen luontoselvityksien mukaan hankealueen läheisyydessä Kaakamajoen alueella on tehty havaintoja saukosta ja majavasta. Yhteysviranomaisen näkee tarpeellisena selvittää

näiden lajien esiintyminen ja arvioida vaikutukset näille lajeille myös Sarvenmaan datakeskushankkeen kohdalla.

Arviointiohjelmassa todetaan, että useissa tuotantoalueen ympäristön virtavesissä, erityisesti Kaakamajoessa ja tuotantoalueen etelä-kaakkoispuolisissa sivu-uomissa esiintyy harjasta ja paikoin myös lohta. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa tulee tarkastella kalastoon kohdistuvat vaikutukset Kaakamajoen sekä hankealueen läheisten sivu-uomien osalta huomioiden myös hankkeen sähkönsiirto. Etenkin maanrakennustöiden aikana jokeen on mahdollista kulkeutua kiintoainesta ja ravinteita, jotka vaikuttavat kalojen elinympäristöön.

Suojelualueet

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että hankealueen läheisyydessä on useita säädösvalmistelussa olevia alueita, joita ei ole tunnistettu arviointiohjelmassa. Säädösvalmistelussa alueista on tarkoitus perustaa luonnonsuojelulain mukaisia luonnonsuojelualueita säädöksineen. Tällaisia alueita ovat; Isokummunjängän soidensuojeluohjelma-alue, Kusiaskorven-Palojängkän-Alkumaan soidensuojeluohjelma-alue, Tuohimaa (METSO-ohjelman alue), Mäki (METSO-ohjelman alue) sekä Kalkkimaan lehtojensuojeluohjelman osa-alue. Yhteysviranomaisen katsoo, että arvioinnissa tulee tunnistaa ja tarkastella hankkeen vaikutuksia myös suojeluun varattuihin alueisiin.

Vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen

Alueidenkäyttölain 24.2 §:n mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) huomioon ottaminen siten, että edistetään niiden toteuttamista. Arviointiohjelmassa on esitetty hanketta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tavoitekohtaisesti, mutta yhteysviranomaisen katsoo, että kaikki esitetyt tavoitteet eivät liity Sarvenmaan datakeskushankkeeseen. Yhteysviranomaisen toteaa, että kustakin tavoitteesta vain osa saattaa koskea hanketta ja katsoo, että on tärkeää tunnistaa, mikä Valtioneuvoston päätöksen mukainen tavoite tai sen osa koskee nimenomaan kyseistä hanketta.

Alueen kaavoitustilanne on kuvattu arviointiohjelmassa. Yhteysviranomaisen katsoo, että Lapin liiton lausunnossa esitetty huomio maakuntakaavan merkintöihin liittyvistä kaavamääräyksistä tulee ottaa huomioon arviointiselostuksessa. Yhteysviranomaisen toteaa, että asemakaavojen osalta ei ole tunnistettu hankkeeseen oleellisesti liittyvää ja vireillä olevaa Sarvenmaan datakeskuksen asemakaavaa, eikä esitetty vireillä olevia asemakaavoja kaavoitustilannetta selventävässä kartassa. Hankkeen ja siihen oleellisesti liittyvän asemakaavoituksen yhteensovittamista ja aikataulutusta on avattava arviointiselostuksessa nyt esitettyä selkeämmin. Hankkeen nykytilan kuvausta, aikataulua, ja menettelyiden yhteensovittamista tulee täydentää, selkeyttää ja tarkentaa. Mykänmaan datakeskushankkeen kaavoitus on suositeltavaa ottaa huomioon maankäyttöön liittyvien yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen vaikutusten kannalta on tärkeä hahmottaa nykytilan lisäksi myös se, että alueelle kohdistuu erilaisten sähköverkkoliityntää

edellyttävien hankkeiden vuoksi merkittävää maankäyttöpainetta. Arviointiohjelmassa ei ole kuvattu, miten eri maankäytön tarpeet alueella on tarkoitus yhteensovittaa. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostukseen tulee sisällyttää hankkeen ja sen vaihtoehtojen suhde alueen muihin maankäyttösuunnitelmiin. Tämä edellyttää alueelle kohdistuvien maankäyttötarpeiden tunnistamista. Tarkastelussa tulee tunnistaa ja esittää tarkemmin muista hankkeista hankealueelle kohdistuvat alueidenkäyttötarpeet, jotta vaikutuksia olisi mahdollista arvioida. Arviointiohjelmassa ei ole yksilöity kaikkia lähellä, esimerkiksi Tornion kaupungin puolella, sijaitsevia tiedossa olevia hankkeita, joilla on lainvoimaiset suunnittelutarveratkaisut tai sijoittamisluvat. Myöskään näiden hankkeiden alueidenkäyttötarpeita ei ole kuvattu. Yhteysviranomaisen katsoo, että alueen nykytilan kuvausta tulee tältä osin täydentää arviointiselostukseen ja ottaa hankkeet huomioon yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Maankäyttöön kohdistuvat suurimmat vaikutukset ilmenevät tyypillisesti suunnittelualueen lähiympäristössä. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa tulee kuvata hankkeesta aiheutuvat maankäytön rajoitukset sekä mahdolliset ristiriidat nykyisen ja suunnitellun maankäytön välillä. Vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota suunnittelualueen maankäyttömuotojen seudulliseen arvoon ja harvinaisuuteen. Hankkeen vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön tulee arvioida myös maakunnallisten ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisen kannalta. Vaikutusarviointit tulee laatia asiantuntija-arviona. Arvioinnissa tulee hyödyntää saatua palautetta, mutta myös paikallisten maankäytön suunnittelijoiden ja muiden alueen toimijoiden haastattelut voivat antaa arvokasta tietoa arviointiin.

Vaikutukset maisemaan sekä kulttuuriympäristöön ja -perintöön

Yhteysviranomaisen toteaa, että valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva valtioneuvoston päätös edellyttää, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Tämä on AKL 24 §:n mukaan otettava huomioon valtion viranomaisten toiminnassa, maakunnan suunnittelussa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa. Voimassa olevassa maakunta-kaavassa on lisäksi annettu koko kaava-alueella koskevia suunnittelumääräyksiä muun muassa siten, että maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun.

Yhteysviranomaisen toteaa, että hankealueen ja sen ympäristön maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ja kohteet on kuvattu riittävällä tarkkuudella arviointiohjelmassa. Muut rakennetun kulttuuriympäristön arvokkaat kohteet sijaitsevat todennäköisesti hankkeen kannalta merkittävimmän vaikutusalueen ulkopuolella. Tornionlaakson museo on lausunnossaan edellyttänyt alueelle arkeologista inventointia, koska alueella on arkeologista potentiaalia. Inventointi on arviointiohjelmassa esitetty tehtäväksi. Tornionlaakson museo ottaa kantaa arkeologisen selvityksen riittävyyteen ja museoon tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä arkeologisen selvityksen valmistuttua, jotta se voi tarkistaa inventoinnin riittävyyden ennen arviointiselostuksen toimittamista yhteysviranomaiselle. Yhteysviranomaisen yhtyy Tornionlaakson museon lausuntoon arkeologisen

inventoinnin tarpeesta sekä kulttuuriperinnön nykytilan ja vaikutusten arviointitavan kuvaamisen täydennystarpeen osalta ja kehottaa ottamaan lausunnon huomioon arvioinnissa.

Arviointiohjelman mukaan hankkeesta laaditaan tiivis maisemaselvitys, joka sisältää maisema-arkkitehdin maastokäynnin. Maisemavaikutuksia ei arviointiohjelman mukaan ole arvioitu mahdollisiksi merkittäviksi vaikutuksiksi, jolloin maisemavaikutuksia ei ole tarkoitus arvioida arviointiselostuksessa, ellei yhteysviranomainen sitä edellytä. Arviointiohjelmassa esitetty mahdollinen arviointi on tarkoitus toteuttaa maisema-arkkitehdin asiantuntija-arviona keskittyen datakeskuksen tuotantoalueelle sekä lähiympäristöön noin yhden kilometrin etäisyydelle alueesta. Arviointiohjelmassa todetaan, että tarvittaessa vaikutuksia arvioidaan laajemmalle alueelle noin kolmen kilometrin etäisyydelle, mikäli datakeskuksen voidaan arvioida näkyvän arvokkaille maisema-alueille, kulttuuriympäristöihin tai luontomaisemakohteisiin, tai kun kyseessä on todella laaja avotila ja ympäristöön korkeampi katselupiste.

Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiohjelmassa esitetyn perusteella maisemaan kohdistuvat vaikutukset ovat epävarmoja, ja vaikutuksia tulee arvioida siinä laajuudessa, että niiden merkittävyys voidaan perustella. Yhteysviranomainen toteaa, että arviointiohjelman perusteella ei voida selkeästi poissulkea esimerkiksi Kemijokivarren vanhalle asutukselle muodostuvia maisemavaikutuksia. Arviointiselostuksessa tulee esittää, muodostuuko hankealueen vaikutusalueella oleville kulttuuriympäristön arvoalueille ja kohteille maisemavaikutuksia. Arviointia voidaan painottaa maisemamuutoksen tarkasteluun. Maisemalliset yhteisvaikutukset lähialueen muiden hankkeiden kanssa ovat myös tärkeä arvioinnin osa-alue. Arvioinnissa voi olla tarpeen hyödyntää esimerkiksi havainnekuvia.

Yhteysviranomainen toteaa, että maisemavaikutusten arviointi YVA-menettelyssä voidaan tehdä sillä tarkkuudella, että tehtyjä selvityksiä voidaan hyödyntää hankkeen kaavoituksessa.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen

Yhteysviranomainen toteaa, että arviointiohjelmassa on tunnistettu hyvin ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen mahdollisesti hankkeesta aiheutuvat vaikutukset, jotka koostuvat eri vaikutustyypeistä. Arviointiohjelmassa esitetty suunnitelma ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi on yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan riittävä. Sen lisäksi että ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan vaikutustyyppikohtaisesti, on tärkeää tehdä kokoava johtopäätös kokonaisvaikutuksista. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta aiheutuu todennäköisesti sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, ja molemmista on syytä tehdä erilliset johtopäätökset, jolloin hankkeesta kokonaisuutena aiheutuvat vaikutukset hahmottuvat selkeämmin.

Alueen yhdyskuntarakenne sekä asuntojen ja loma-asuntojen määrä ja sijoittuminen on esitetty arviointiohjelmassa riittävällä tarkkuudella. Arviointiohjelmassa on tuotu esille

hankealueen länsipuolella kulkeva maakuntakaavan mukainen virkistysreitti, lähialueen virkistyskohteet sekä kuvattu mahdollinen omaehtoinen virkistystoiminta. Hankealueen ja sen lähiympäristön virkistyskäyttöä selvitetään tarkemmin asukaskyselyllä.

Arviointiohjelmassa on katsottu, että lähiasutuksen ollessa vähäistä, kohdistuu vakitukselle ja loma-asutukselle vain vähäisiä vaikutuksia. Arviointiohjelman mukaan lähimpien asuin- ja lomarakennusten osalta vaikutukset voivat muodostua kohtalaisiksi. Myös vaikutukset virkistykselle arvioidaan vähäisiksi ja ajoittuvan pääasiassa hankkeen rakentamisen ajalle. Yhteysviranomaisen pitää tulkintaa oikeansuuntaisena ja näkee, että arviointi voidaan näiltä osin toteuttaa arviointiohjelmassa esitetyllä tavalla.

Lähialueen asutuksen ja muiden herkkien kohteiden sijoittuminen kuljetusreittien varrelle tulee huomioida hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikaisia liikennevaikutuksia arvioitaessa, jotta vaikutukset liikenneturvallisuuteen sekä kuljetuksista aiheutuva melu, pöly ja tärinä voidaan huomioida osana ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia. Yhteysviranomaisen katsoo, että lähiympäristön maiseman muutos on syytä huomioida osana ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arviointia, mutta on esittänyt lausunnossa myös muita tarkennuksia maisemaan kohdistuvien vaikutusten arviointiin.

Vaikutukset pintavesiin

Hanke on kuvattu kattavasti pintavesiin kohdistuvien vaikutusten tunnistamisen kannalta. Hankealueen, mukaan lukien sähkönsiirtoreittien, vesistöistä ja niiden tilasta on esitetty arviointiohjelmassa riittävät tiedot. Yhteysviranomaisen pitää oikeansuuntaisena arviota, että vesistövaikutukset ovat todennäköisesti paikallisia. Hankkeesta aiheutuvien vesistövaikutusten merkittävyys riippuu siitä, miten ne huomioidaan suunnittelussa ja kuinka hulevesien hallintaan sekä happamaan kuormitukseen varaudutaan.

Yhteysviranomaisen toteaa, että Kaakamajoki on hankealueen lähin vesienhoidossa rajattu vesimuodostuma. Vesistövaikutuksina on kuitenkin myös huomioitava vaikutukset pienempiin vesiin, kuten Viitajärvi ja siitä lähtevä uoma. Vesienhoidon tavoitteiden kannalta voivat olla oleellisia myös pienvesien kautta vesimuodostumiin heijastuvat vaikutukset.

Yhteysviranomaisen pitää hyvänä hulevesien hallintaratkaisujen tarkentamista selvityksellä. Maanpeitteen muutoksen ja vesistöihin kytkeytymisen hahmottamista parantaisi rakennusten ja muiden rakenteiden sijoittaminen kartalle. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviointiohjelman perusteella jää epäselväksi, mihin tietoihin happamien sulfaattimaiden mahdollisten vesistövaikutusten arviointi tulee perustumaan.

Vaikutukset pohjavesiin

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa on tunnistettu riittävästi pohjaveteen kohdistuvia vaikutuksia, jotka liittyvät esimerkiksi hankkeen rakentamistoimenpiteisiin ja niiden yhteydessä tehtävään maanmuokkaukseen. Koska datakeskusalue ei sijaitse pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä, yhteysviranomaisen katsoo, että tarkempi

pohjavesivaikutusten arviointi voidaan rajata sähkönsiirron toteutusvaihtoehtoihin, jotka sijoittuvat lähelle Pahkamaan pohjavesialuetta. Sähkönsiirtovaihtoehtoa SVE 2 koskien on tunnistettu, että maakaapelin kaivaminen pohjavesialueen läheisyydessä voi esimerkiksi aiheuttaa pohjaveden hallitsematonta purkautumista. Datakeskusalueen osalta pohjavesivaikutuksia voidaan tarkastella siinä laajuudessa, että vaikutusten merkittävyyttä voidaan perustella.

Arviointiohjelman mukaan arviointiselostuksessa esitetään tarkennettu kuvaus muun muassa alueen pohjavesistä ja vedenotosta. Lisäksi arviointiselostuksessa kuvataan datakeskuksessa tarvittavan veden määrä, käyttötarkoitukset sekä mahdollisten jätevesien määrä ja käsittely. Lisäksi huomioidaan muista lähialueen kuormituslähteistä aiheutuvat yhteisvaikutukset. Vaikutusten tarkastelu ja arviointi tehdään asiantuntija-arviona olemassa olevien aineistojen ja tietojen perusteella ja siinä hyödynnetään myös hankkeen yhteydessä tehtävien selvitysten tuloksia.

Yhteysviranomaisen katsoo, että pohjavesivaikutusten arviointiin käytettävät menetelmät on kuvattu riittävällä tavalla ja esitettyjen suunnitelmien perusteella on mahdollista pystyä arvioimaan hankkeen pohjavesivaikutusten merkittävyyttä oikeasuuntaisesti. Vaikutusten arvioinnissa on tärkeää perustella, miten arvioon vaikutusten merkittävyydestä on päädytty, myös siinä tilanteessa, että johtopäätösten mukaan pohjavesiin ei kohdistuisi merkittäviä vaikutuksia.

Liittyen pohjavesivaikutusten arviointiin yhteysviranomaisen huomauttaa, että Lapin alueella on runsaasti luonnontilaisia lähteitä, lähteikköjä, lähdepuroja ja tihkupintoja, joita ei ole merkitty olemassa oleviin aineistoihin kuten peruskarttoihin. Luonnontilaisten lähteiden vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2 luku 11 §), ellei siihen ole saatu vesilain mukaista poikkeamislupaa.

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiohjelmassa on kuvattu alueen maaperän ja kallioperän nykytilan yleispiirteet. Arviointiohjelmassa on tunnistettu, että hankealueelle ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaita geologisia muodostumia. Lähimmäksi geologisesti arvokkaaksi kohteeksi on tunnistettu Korkiamaan moreenimuodostuma (MOR-Y13-022) n. 700 metrin etäisyydellä hankealueesta. Yhteysviranomaisen katsoo, että alueen nykytila on arviointiohjelmassa kuvattu tässä vaiheessa riittävällä tavalla. Yhteysviranomaisen pitää myös hyvänä hankealueelle suunniteltuja rakennettavuustutkimuksia, joiden tuloksia hyödynnetään hankkeen jatkosuunnittelussa.

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa on tunnistettu keskeisiä maa- ja kallioperään kohdistuvia vaikutuksia ja vaikutusmekanismeja. Arviointiohjelman mukaan maa- ja kallioperään kohdistuvia vaikutuksia ei kuitenkaan aiota tarkastella arviointiselostuksessa, sillä niiden ei arvioida olevan merkittäviä. Mikäli yhteysviranomaisen kuitenkin edellyttää lausunnossaan vaikutusten arviointia, vaikutukset maa- ja kallioperään arvioidaan asiantuntija-arviona käytettävissä olevien tietojen, kartta- ja paikkatietoaineistojen sekä hanketta koskevien suunnitelmien perusteella. Arvioinnissa

hyödynnetään myös YVA-menettelyn ja kaavoituksen yhteydessä tehtävien pohja-
tutkimusten tuloksia.

Yhteysviranomainen katsoo, että maa- ja kallioperävaikutusten arvioiminen on tarpeellista, sillä hanke muuttaa maa- ja kallioperää pysyvästi laajalla alueella, hankkeen toteuttamisessa tarvitaan suuria määriä maa- ja kiviaineksia ja mahdollisella happamien sulfaattimaiden suuren esiintymistodennäköisyyden alueella tehtävillä muokkaustoimenpiteillä voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia myös lähialueen ympäristön tilaan, mikäli niitä ei huomioida toiminnassa riittävällä tavalla. Arvioinnissa käytettävät menetelmät on arviointiohjelmassa esitetty yleispiirteisesti. Yhteysviranomainen kuitenkin katsoo, että esitettyjen suunnitelmien perusteella hankkeesta maa- ja kallioperään kohdistuvien vaikutusten merkittävyyttä on mahdollista arvioida oikeasuuntaisesti.

Maa-ainesten ottaminen

Arviointiohjelmassa on tunnistettu, että hankkeen ja siihen liittyvän infrastruktuurin toteuttamiseen liittyy suuri maa-ainesten käytön tarve. Lisäksi on tunnistettu hanke-alueelle ja sen välittömään läheisyyteen sijoittuvien maa-aineslupien nykytilanne. Rakentamiseen tarvittavat maa- ja kiviainekset pyritään lähtökohtaisesti ottamaan tuotantoalueelta, mutta niitä todennäköisesti tuodaan myös alueen ulkopuolelta. Muualta tuotavat maa- ja kiviainekset pyritään tuomaan mahdollisimman läheltä aluetta. Hankkeen vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen arvioidaan asiantuntija-arviona. Arvioinnin lähtötietona käytetään hanketoimijalta saatavia lähtötietoja rakentamisessa tarvittavista materiaaleista ja niiden määrästä. Arviointiselostuksessa esitetään arvio hankkeen tarvitsemista maa- ja kiviaineksista sekä niiden ottopaikoista.

Yhteysviranomainen katsoo, että olemassa olevat aineistot voivat toimia vaikutusarvioinnin lähtötietona, mutta myös alustava arvio hankkeessa kokonaisuudessaan tarvittavien maa-ainesten määrästä tulee kuvata selostuksessa. Yhteysviranomainen katsoo, että maa-ainesten hyödyntäminen on osa hanketta ja arviointiselostuksessa tulee tunnistaa ja arvioida ottamisesta aiheutuvat maaperä-, pohjavesi- ja luontovaikutukset, vaikka ottaminen olisikin rakentamisen yhteydessä tehtävää maanmuokkaustoimintaa. Yhteysviranomainen myös katsoo, että mikäli aineksia on tarpeen tuoda hankealueen ulkopuolelta, tulisi tässäkin tapauksessa esittää myös vähintään yleisellä tasolla arvio aineiden saatavuudesta. Hankkeen toteuttaminen vaatii todennäköisesti suuren määrän maa-aineksia, ja aineiden saatavuuteen vaikuttavat muut lähialueen maa-aineksia tarvitsevat hankkeet.

Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiselostuksessa on esitettävä selkeästi eritelty arvio hankkeessa tarvittavien maa-ainesten kokonaismäärästä sekä siitä, paljonko maata on tarve tuoda hankealueen ulkopuolelta. Tarvittavien maa-ainesten määrä tulee esittää kiintokuutioina (k-m³), mikä on sekä maa-aineslaissa että YVA-laissa käytetty yksikkö. Mikäli arviointiselostuksessa tarkastellaan useampaa vaihtoehtoa, tulee eritelty arvio esittää kaikille tarkastelussa oleville vaihtoehdoille.

Yhteysviranomainen toteaa olevan tärkeää perustella, miten arvioon maa- ja kallioperään kohdistuvien vaikutusten merkittävyydestä on päädytty. Selkeä perustelu on tärkeää myös siinä tilanteessa, että maa- ja kallioperään ei arvioitaisi kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia.

Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiselostuksessa tulee kuvata alueelta kuorittavien pintamaiden määrät, arvio niiden laadusta, niiden käyttö ja mm. tieto siitä, sijoitetaanko maa-ainekset hankealueelle vai kuljetetaanko ne muualle käsiteltäväksi sekä tarpeen mukaan arviointi ympäristövaikutuksista. Ylijäämämaiden sijoittamisen osalta yhteysviranomainen muistuttaa, että kaatopaikkaan, joka on mitoitettu yli 50 000 vuotuiselle jätemäärälle, sovelletaan YVA-menettelyä.

Melu-, värinä- ja ilmanlaatuvaikutukset

Melu- ja ilmapäästömallinnuksen skenaariojako (rakentaminen, normaalitoiminta, koekäyttö, sähkökatko) on esitetty arviointiohjelmassa yhteneväisesti ja riittävällä tasolla. Herkkyystarkastelussa tulee lisäksi arvioida melun mahdollinen impulssimaisuus, kapeakaistaisuus tai tonaalisuus ennen ohjearvovertailua. Meluvaikutusten merkittävyyden arvioinnissa on syytä kiinnittää huomiota siihen, ylittyykö meluohjearvo missään asuin- tai lomakiinteistössä. Yhteysviranomainen toteaa, että tällöin vaikutuskohteen herkkyyttä voidaan pitää vähintään kohtalaisena ja näin tunnistetaan paremmin paikallisesti merkittävät haittavaikutukset. Ohje- tai raja-arvot ylittävissä tilanteissa tulee esittää toimenpiteet päästöjen lieventämiseksi.

Yhteysviranomainen katsoo, että suunnitteilla oleva Mykänmaan datakeskushanke olisi hyvä huomioida melun ja ilmanlaadun yhteisvaikutusten arvioinnissa siltä osin, kuin tietoa on saatavilla, huomioiden laitosten samanaikainen normaalitoiminta, koekäytöt, rakentamisvaiheiden päällekkäisyys ja yhteinen sähkökatkotilanne.

Yhteysviranomainen katsoo, että värinävaikutukset voidaan arvioida arviointiohjelmassa esitetyllä tavalla.

Ilmastovaikutukset

Arviointiohjelmassa keskeisiksi ilmastovaikutusmekanismeiksi on tunnistettu hankkeessa tarvittavien materiaalien valmistus ja kuljetukset, maankäytön muutoksen vaikutus hiilinieluihin ja -varastoihin, rakentaminen ja työmaatoiminnot, liikenne ja huoltotyöt, ostetun sähkön tuotanto sekä hukkalämmön talteenotto. Lisäksi arviointiohjelmassa todetaan, että toiminnan päättyessä ilmastovaikutuksia muodostuu lisäksi purkutyömaan toiminnoista ja kuljetuksista, materiaalien ja laitteiden loppukäsittelystä sekä maisemoinnista. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen ilmastovaikutusten arvioimiseksi on tunnistettu keskeiset vaikutusmekanismit.

Arviointiohjelmassa kuvataan käytettävän IMPERIA-arviointimenetelmää. Lähestymistavassa on hyvä tunnistaa ilmastolain tavoitteet, kuten hillintä ja sopeutuminen, osana herkkyy- ja muutoksen suuruus -määrittelyä. Hankkeen vaikutuksia tulee tarkastella suhteessa tämänhetkiseen tavoitteiden toteumaan alueelliset skenaariot ja erityispiirteet

huomioon ottaen. Yhteysviranomainen näkee, että arviointikriteeristö ei huomioi hankkeen vaikutuksia alueen sopeutumiskykyyn ja hankkeesta aiheutuvia ja ympäristöön kohdistuvia riskejä. Arviointikriteeristön täydentämisestä on tältä osin hyvä harkita, etenkin siitä syystä, että hankkeen elinkaari on pitkä ja ilmaston lämpeneminen etenee vaikutusalueella nopeammin, kuin muualla Suomessa.

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen ilmastovaikutusten arviointi tulee kohdentaa alueellisesti Suomeen, maakuntaan ja kuntaan kohdentuviin vaikutuksiin. Vaikutukset tulee jakaa eri toimintavaiheiden aikaisiin päästöihin sisältäen rakentamisen, toiminnan ja purkuvaiheen vaikutukset ja elinkaaren aikaisiin maaperän ja puuston hiilivarasto-muutoksiin. Lisäksi tulee arvioida vaikutukset alueelliseen sopeutumiskykyyn sekä hankkeen toimintaan sekä sen ympäristöön kohdistuviin riskeihin. Arviointiohjelman mukaan ilmastomuutoksen vaikutukset hankkeeseen aiotaan arvioida sekä esittää tarpeellisia sopeutumis- ja varautumistoimia. Tämän lisäksi yhteysviranomainen pitää erityisen tärkeänä varautumista lisääntyvästä sademäärästä pintavesien laadulle aiheutuvaan riskiin.

Hankkeen elinkaaren kokonaispäästövaikutukset, sisältäen epävarmuudet ja lieventämistoimet, voidaan yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan arvioida yleispiirteisellä tasolla.

Arviointiohjelman mukaan vaikutukset ilmastoon arvioidaan merkittävyydeltään kohtalaisiksi. Yhteysviranomainen katsoo, että datakeskukset ovat hanketyyppinä valtakunnallisessa mittakaavassa herkkyytasoltaan erittäin suuria tarvitsemansa energian ja lisääntyvän maankäytön vuoksi. Hukkalämmön hyödyntämisellä voidaan kuitenkin vaikuttaa hankkeen ilmastovaikutuksen merkittävyyteen vähentävästi.

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen kokoluokan takia sen ilmastovaikutusten lieventämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tarkasteltavia keinoja ovat esimerkiksi syntyvien suurten maa- ja kiviainesmäärien hyödyntämistavat ja kuljetusten minimointi, uusiutuvan energian varaukset, varavoiman käytön minimointi sekä hukkalämmön hyödyntäminen. Lieventämiskeinojen tehokkuutta tulee arvioida ja havainnollistaa.

Turvallisuusriskit ja poikkeustilanteet

Yhteysviranomainen pitää esitettyä turvallisuusriskien ja poikkeustilanteiden arviointia pääosin riittävänä. Yhteysviranomainen katsoo, että kemikaalien varastointi ja häiriötilanneriskit on tunnistettu riittävällä tasolla. Tietoja täyttö- ja tankkausalueiden teknisistä riskienhallintajärjestelyistä on hyvä esittää arviointiselostuksessa. Yhteysviranomainen katsoo, että tulipaloissa tai muissa onnettomuustilanteissa syntyvien sammutus-jätevesien hallinta on lisäksi syytä ottaa huomioon arvioinnissa ja kuvata näistä syntyvien haitallisten vaikutusten ehkäisykeinot etenkin pintavesiin.

4.4 Arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiohjelmassa esitetty suunnitelma osallistumisen järjestämisestä on riittävä ja täyttää YVA-lain vaatimukset. YVA-menettelyn keskeisenä

tavoitteena on lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia, joten arviointimenettelyn aikana tehtävään tiedottamiseen tulee kiinnittää huomiota.

4.5 Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

FCG Rakennettu ympäristö Oy toimii hankkeessa YVA-konsulttina. Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman laadintaan osallistuneiden koulutus, rooli ja kokemus. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiohjelman laatimiseen.

4.6 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiohjelmassa on kuvattu pääosin asianmukaisesti hankkeen toteuttamisen edellyttämiä keskeisiä lupa- ja hyväksymismenettelyjä. Hankealueen datakeskuksen kattavalle alueelle laaditaan asemakaava.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että hankkeessa mahdollisesti tarvittaviin lupiin on syytä lisätä muinaismuistolain (295/1963) mukainen kajoamislupa. Tornionlaakson museo toteaa lausunnossaan, että toistaiseksi ei ole saatavilla ajantasaista tietoa hankealueen mahdollisista kiinteistä muinaisjäännöksistä ja sen myötä mahdollisesta kajoamisluvan tarpeesta, joten lisäys on tarpeellinen. Kajoamislupaa haetaan Museovirastosta.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu hankkeen edellyttämä lunastuslain (603/1977) mukainen lunastuslupa. Lisäksi hankkeen ympäristövaikutuksiin liittyy oleellisesti laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta (768/2004) eli niin kutsuttu lunastuslupalaki. Lunastuslupalain soveltamisalaan kuuluvien energian ja kemikaalien siirtohankkeiden lunastuslupiin voidaan liittää määräyksiä merkittävien ympäristövaikutusten rajoittamisesta. Lupa- ja valvontavirasto esittää lunastuslupa hakemuksesta annettavassa lausunnossa lupaviranomaiselle näkemyksensä lunastuslupaan liitettävistä lupamääräyksistä. Määräysten laatimisessa hyödynnetään perustellussa päätelmässä esitettäviä muutos-, lievennys- tai jatkoselvitystarpeita, joten lunastuslupalaki on syytä huomioida arviointiselostusta laadittaessa.

Hankkeen maa-ainesten läjitys voi edellyttää ympäristölupaa, mikäli katsotaan, että on kyse jätteenkäsittelystä (maankaatopaikka). Ympäristöluvan tarpeen kannalta on merkitystä sillä, onko kyse maa-ainesten hyödyntämisestä (esim. rakentamiseen liittyvästä alueen muotoilusta, pengerryksistä jne.) vai loppusijoittamisesta. Jos omassa rakentamishankkeessa syntyviä puhtaita pintamaita hyödynnetään hankkeen maanrakentamisessa, ei tämä yleensä edellytä ympäristölupaa. Jos taas maa-aineksia sijoitetaan merkittäviä määriä alueelle ilman, että kyse on aidosta maa-ainesten hyödyntämisestä, voi kyse olla maankaatopaikasta, joka edellyttää ympäristölupaa. Olennaista ovat myös maamassojen määrät, niiden laatu ja ympäristövaikutukset, huomioiden alueen mahdolliset herkäät ympäristöolosuhteet. Alle 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle mitoitettun maankaatopaikan lupakäsittely kuuluu kunnalle, mutta ympäristönsuojelulain (527/2014) 34 §:n mukaan samalla toiminta-alueella sijaitsevien osaksi kunnan toimivaltaan ja osaksi Lupa-

ja valvontaviraston toimivaltaan kuuluvien lupien lupa-asian ratkaisee Lupa- ja valvontavirasto.

4.7 Selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muissa laeissa edellytetyjen selvitysten kanssa

Arviointiohjelman liitteenä on esitetty selvitys Natura-arvioinnin tarpeellisuudesta Natura-alueen Kusiaiskorpi, Palo-Isokummun jänkä, Alkumaa (SAC, F1301903) osalta. Selvityksen lopputulemana on esitetty, että etäisyyden ja hydrologisten olosuhteiden vuoksi merkittäviä suoria tai epäsuoria vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleville luontotyypeille tai lajeille ei synny. Yhteysviranomaisen yhtyy näkemykseen, että hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteille ja katsoo, että luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista arviointia ei tarvita.

5 Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomaisen toimittaa lausuntonsa sekä kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Arviointiohjelmalausunto on nähtävillä ymparisto.fi-palvelussa osoitteessa:
www.ymparisto.fi/sarvenmaan-datakeskus-YVA

6 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 9000 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty hankkeen vaatiman työmäärän mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy Lupa- ja valvontaviraston maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

7 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (1177/2025) Lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2026 1 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Emma Salo ja ratkaissut ylitarkastaja Erika Heikkinen

Liitteet

Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus (vain hankkeesta vastaavalle)

Jakelu

Hankkeesta vastaava

Tiedoksi

Lausunnon antajat (sähköisesti)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/84272/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/84272/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Salo Emma 14.10.2026 14:55

Ratkaisija Heikkinen Erika 14.10.2026 15:00